

Adviesraad Sociaal Domein
T.a.v. de voorzitter
Postbus 175
1860 AD BERGEN (NH)

Domein	: Samenleven	Ons kenmerk	:
Team	: Beleid	Zaaknummer	:
Contactpersoon	:	Uw brief van	:
Telefoonnummer	: 088 909	Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	:	Verzenddatum	: ... november 2022

Onderwerp : Advies op het Concept integraal beleidskader Sociaal Domein 2023 - 2026.

Geachte leden van de Adviesraad van Bergen,

Vooraleerst willen wij u zeer danken voor uw advies op het concept integraal beleidskader Sociaal Domein 2023-2026 "iedereen doet mee". Met uw inbreng, inzicht en reflectie hebben wij het beleidskader verder kunnen verbeteren en dat vinden wij als college waardevol.

In deze brief informeren wij u over de wijze waarop ons college uw advies heeft gewogen. Daarbij wordt inzichtelijk gemaakt welke adviezen hebben geleid tot aanpassingen of aanscherpingen in het concept beleidskader en welke adviezen niet zijn opgevolgd met daarbij een onderbouwing van de afweging.

U geeft in uw advies aan, naast input die u heeft gegeven tijdens de ambtelijke voortraject, dat u op de volgende zaken nog verbeteringen van het kader ziet.

1. Niet aan alle wettelijke eisen voor een beleidskader is voldaan;
2. Er ontbreekt een probleemanalyse;
3. Het document is niet geschreven vanuit het perspectief van de inwoners van Bergen;
4. De adviezen van de ASD Bergen op voorgaande beleidsstukken zijn niet voldoende meegenomen;
5. De samenhang tussen diverse elementen in het Sociale Domein is niet duidelijk;
6. De wijze waarop de verandering van werken door de Sociale Teams wordt ondersteund door het beleidskader is niet helder.

Per punt geven wij op basis van uw toelichting aan op welke wijze dit advies is gewogen en verwerkt.

1. Niet aan alle wettelijke eisen voor een beleidskader is voldaan.

Advies: *Toets nogmaals het beleidskader aan de wettelijke eisen.*

Wij delen met de Adviesraad de noodzaak dat het kader moet aansluiten bij wettelijke verplichtingen waar de gemeente zich voor gesteld ziet bij de uitvoering van het beleid in het sociaal domein. Vooralsnog zijn wij van mening dat we met dit beleidskader wel de juiste kaders bieden om straks in de uitvoering te kunnen voldoen aan alle bij wet

gestelde eisen. U kunt ervan op aan dat ook wij het van het grootste belang vinden dat aan wet- en regelgeving wordt voldaan en dat wij daar ook op toe (zullen) zien.

U geeft in uw advies een voorbeeld over de keuzemogelijkheden die er moeten zijn voor mensen tegen de achtergrond van hun godsdienstige en culturele wensen (WMO en jeugd); Ook dit onderschrijven wij en dit is ook in de uitvoering en inkoop geregeld. In het gesprek dat wij voeren over een maatwerkvoorziening WMO of jeugd wordt aan de aanvrager de vraag gesteld of er voorkeur of wens is ten aanzien van de te kiezen zorgverlener. Bij de inkoop jeugd en WMO is er op gestuurd dat er meerdere aanbieders zijn die hetzelfde type ondersteuning bieden, zodat er keuzemogelijkheden zijn voor de inwoner. In bijzondere gevallen kan gewerkt worden met niet gecontracteerde zorgverleners.

Ook het tot stand brengen en uitvoeren van familiegroepsplannen en het verlenen van hulp op basis van die plannen (jeugd) is in de uitvoering geregeld. Dit wordt als mogelijkheid aangeboden en wij hebben instellingen ingekocht die hierbij begeleiding bieden.

Conclusie: in de opstelling van het beleid heeft ons college toegezien op de aansluiting op de wettelijke vereisten en dat doen wij ook bij de verdere uitwerking.

2. Er ontbreekt een probleemanalyse.

Advies: *Voeg een probleemanalyse toe aan het integraal beleidskader.*

De behoefte bij de adviesraad aan meer context begrijpen wij. Naar aanleiding van uw advies hebben we daarom een terugblik op het vorige beleidskader opgenomen om daarmee dit kader beter in perspectief te kunnen plaatsen. Eerder hebben we een gezamenlijke traject doorlopen bij de evaluatie van het vorige beleidskader waarbij u over de evaluatie 2016-2017 advies heeft uitgebracht en de rapportage 2017-2018 ter kennisname heeft ontvangen. Beide evaluaties zijn met aanbevelingen aangeboden aan de gemeenteraden.

Aanvullend hebben wij in paragraaf 1.3 “welke ontwikkelingen zijn van invloed op de opgave” op hoofdlijnen een schets gegeven van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en problemen waar het sociaal domein mee te maken heeft en waar ook een bijdrage verwacht wordt. Met het beeld van het vorige beleidskader, de bijbehorende evaluaties van dat beleid én de hoofdlijnenschets menen we tegemoet te zijn gekomen aan uw wens te komen tot een betere probleemdefinitie.

Conclusie: Wij hebben uw advies om een probleemanalyse toe te voegen opgevolgd.

3. Het document is niet geschreven vanuit het perspectief van de inwoners van Bergen.
Advies: *Stel de gebiedsplannen en verordeningen “inwonersgericht” op. Wij brengen hierover t.z.t. (ongevraagd) advies uit.*

Ook hier begrip voor het advies, maar met dit keer wel met een expliciete kanttekening. Het is voor ons college balanceren om enerzijds de samenwerking in BUCH-verband op juist het sociaal domein concreet vorm te geven en anderzijds de eigenheid van het beleid voor de inwoner van Bergen in de beeldvorming te borgen.

Maar laat er over het doel van dit kader vanuit het perspectief van ons college geen misverstand bestaan. Eén van de vier pijlers die toegelicht wordt in het beleidskader is “we werken vanuit de inwoner en zijn/haar leefwereld”. Op basis van de opgave in de gebiedsplannen, gericht en passend bij de problematiek van de Bergenaren, kunnen

gerichte laagdrempelige activiteiten en ondersteuning georganiseerd worden. Wij gaan ervanuit dat u, met ons, dat met 'inwonersgericht' bedoelt.

Om te komen tot gebiedsplannen worden in januari gebiedstafels georganiseerd. Wij nodigen uw adviesraad graag hiervoor uit en stellen uw inbreng bij de gebiedstafels dan zeer op prijs. Daar kunnen we samen met u en de maatschappelijke partners verder werken aan maatwerk. Door in het stuk ook niet meer te spreken over BUCH maar gewoon inwoners uit de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo maken we het verhaal beter inleefbaar voor de inwoners van ook Bergen. We denken hiermee tegemoet te zijn gekomen aan deze door u gedeelde zorg.

4. De adviezen van de ASD Bergen op voorgaande beleidsstukken zijn niet voldoende meegenomen.

Advies: *Beoordeel nogmaals of de genoemde adviezen van de ASD in het beleidskader zijn opgenomen en geef de adviesraad alsnog een reactie.*

Ons college heeft uw eerdere adviezen op de volgende wijze betrokken bij het beleidskader:

- Beheersmaatregelen mei 2021: Uw advies in relatie tot het integraal beleidskader betrof het verbeteren van de kwaliteit en dienstverlening van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning door het uitvoeren van lange termijn beheersmaatregelen.
Dit advies is gedeeltelijk verwerkt in het beleidskader en betreft de werkwijze van de uitvoering en wordt dan ook in de uitwerking meegenomen.
Wij achten na toetsing verdere aanpassingen in het beleidskader overbodig.
- Inclusie november 2021: Uw advies op inclusie in relatie tot het integraal beleidskader betrof een aantal ingezette acties in de uitvoering. In het beleidskader wordt inclusie als een van de bestuurlijke prioriteiten op doelen en doelgroepen beschreven. In de gebiedsplannen wordt duidelijk welke acties in welke gebied binnen Bergen al zijn ingezet en wat er vanuit de opgave nog nodig is.
Wij hebben uw advies dan ook gedeeltelijk verwerkt in het beleidskader en achten na toetsing verdere aanpassingen in het beleidskader overbodig.
- Preventief jeugdbeleid mei 2022: In uw advies over het preventief jeugdbeleid van mei jl. geeft u aan dat onvoldoende is aangesloten bij de maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de behoeften van ouders en kinderen, de doorontwikkeling van de sociale teams en dat de betrokkenheid van stakeholders zoals het jongerenwerk onvoldoende was. Preventief jeugdbeleid is onderdeel van het integraal beleidskader inclusief de voorwaarden die genoemd worden zoals behoeften van ouders en kinderen. De stakeholders zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van het beleidskader en worden intensiever betrokken bij het opstellen van de gebiedsplannen. De monitoring wordt verbeterd door doorontwikkeling van het dashboard sociaal domein
- Doorontwikkeling sociaal teams mei 2022: Uw advies uit mei 2022 betreft twee onderdelen: Het versterken van de sociale teams en de aansluiting van de sociale teams bij de lokale situatie en de inzet van beleid voor ouderen. Ook wij hechten aan sterke sociale teams, daarbij zijn zichtbaarheid en laagdrempelige toegankelijkheid van de sociale teams belangrijke aandachtspunten die ook zijn beschreven in het beleidskader. Met de nieuwe werkwijze van het sociaal team kan ook beter aangesloten worden op de lokale behoefte en vraag. Het beleidskader is gericht op inclusie, waarbij de gebiedsplannen scherpte geven op de vraag, doelgroep en problematiek van dat betreffende gebied. Met u zien wij dat ouderen daarbij een

belangrijke doelgroep zijn, gezien de cijfers over vergrijzing en juist daarop anticiperen wij met dit kader.

- Participatiewet 2022: Ontwikkelingen met betrekking tot Zaffier en thema's zoals armoede en schuldhulpverlening en inburgering zijn op hoofdlijnen opgenomen in het integraal beleidskader.

5. De samenhang tussen diverse elementen in het Sociale Domein is niet duidelijk.

Advies: *Noem binnen het integraal beleidskader het integrale karakter voor de inwoner nadrukkelijk bij naam en toenaam.*

Met ons deelt u de wens dat wij bij beleid zoveel mogelijk uit moeten gaan van de ondersteuningsvraag die leeft bij individuele Bergenaren. In dit beleidskader gaat het ons juist daarom, niet om de integraliteit van beleid conform de wetten. Het stuk is juist opgesteld met oog voor de samenhang in activiteiten en ondersteuning die ontstaat als je redeneert vanuit de inwoner en zijn/haar leefwereld in plaats van de "systeem" wereld van de wetten en gemeentelijke verantwoordelijkheden.

Een voorbeeld hiervan is dat een inwoner vaak niet alleen eenzaam is, schulden heeft of een slechte gezondheid heeft. maar dat het vaak gaat om een stapeling of een combinatie van problemen. Dat maakt dat afzonderlijke inzet op deze problemen, dus alleen op schulden of alleen op eenzaamheid vaak niet leidt tot een verbetering van de algehele situatie. De kracht van de inzet van de sociale basis is dat je die ondersteuning of activiteiten inzet die impact hebben op de combinatie van problemen van de inwoner. In dit geval zou bijvoorbeeld deelname aan een wandelgroep ervoor kunnen zorgen dat iemand zich minder eenzaam voelt, fitter wordt en met mensen in contact komt die wellicht kunnen helpen bij het op orde brengen van de administratie of de inwoner kunnen helpen in het contact te komen met professionele schuldhulpverlening.

Conclusie: ons college heeft daarom besloten om het beleidskader op dit laatste punt niet aan te passen. Wel hebben we als college het beleidskader voorzien van andere voorbeelden die de integraliteit van het beleidskader beter duiden.

Advies: *Verantwoord een bestaande situatie van een uitvoeringsinstantie als Zaffier in het beleidskader.*

Het besluit om de participatiewet in regioverband te gaan uitvoeren en onder te brengen bij de werkorganisatie Zaffier, is in de vorige bestuursperiode door de gemeenteraad genomen. In de op uw advies opgenomen terugblik op het vorige beleidskader is de motivatie van dit besluit opgenomen. Belangrijk in de context van dit beleidskader is dat ons college hecht aan het waarborgen van een integrale uitvoering op de Wmo, Jeugd en Participatie. Zaffier is dan ook een belangrijke netwerkpartner in die uitvoering.

Conclusie: Ons college heeft in de korte terugblik op het beleidskader een toelichting op het ontstaan van Zaffier opgenomen.

6. De wijze waarop de verandering van werken door de Sociale Teams wordt ondersteund door het beleidskader is niet helder.

Advies: *Licht (de verandering in) de wijze van werken van de sociale teams in relatie tot het integraal beleidskader nader toe.*

Dat doen we uiteraard graag. Tot 11 juli 2022 kende de BUCH 8 sociale teams die daarbinnen langs de ketens WMO, Jeugd en Participatie aangestuurd werden. In dit beleidskader wordt het werken langs de vier pijlers als onderdeel van de strategische koers geïntroduceerd: De inwoner en haar/zijn leefwereld staat centraal, we werken preventief, we organiseren ons eenvoudig en we maken duidelijke keuzes. Dit zijn ook

de pijlers waarlangs het sociaal team sinds juli 2022 werkt. Met één sociaal team dat voor alle vier de BUCH gemeenten op acht verschillende locaties werkt. We organiseren ons dicht bij de inwoner en eenvoudig en eenduidig. Daarbij werken de consultants vanuit de vraag van de inwoner, zijn er consultants met specifiek preventieve taken en wordt er meer gewerkt vanuit de gemeentelijke kaders. Door het verstevigen van de sociale basis worden de verwijsmogelijkheden van het sociaal team naar passende lichte vormen van ondersteuning vergroot. Hiermee werkt het sociaal team aan het in het kader beschreven wenkend perspectief zoals verwoord in het beleidskader: *“In de kern gaat het er om dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt”*.

Tot slot attenderen wij u erop dat ook de adviesraden van de andere drie BUCH gemeenten advies hebben uitgebracht. Ook hebben de maatschappelijke partners input geleverd. Daarnaast is een aantal adviezen en suggesties verwerkt die gemaakt zijn tijdens de BUCH brede bijeenkomsten van de adviesraden. Daarbij valt onder andere te denken aan de leesbaarheid van het kader, het gebruik van een aantal termen en de wens om doelen en doelgroepen terug te zien in het beleidskader. Alle adviezen en input samen hebben geleid tot het uiteindelijke beleidskader waarover ons college op 15 november 2022 heeft besloten dit ter vaststelling voor te leggen aan de raad van Bergen. Bij dit schrijven is het beleidskader ter kennisname toegevoegd.

Uw advies van 17 oktober 2022 en deze reactie van ons college daarop wordt ter kennisname meegestuurd aan de raad bij vaststelling van het beleidskader.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris,

L. Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester,